

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry

ARVOKKAIDEN RAKENNUSTEN SÄILYTTÄMINEN ON TAHDON ASIA

Avoin kirje Maatalousyhtymä Laakkoselle ja Hyvinkään kaupungille

Hyvinkään kaupunginvaltuuston 19.10.2020 hyväksymä Kytäjän kartanokeskuksen asemakaava sallii kulttuurimiljööseen olennaisena osana kuuluvan päärakennuksen purkamisen. Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys on pyrkinyt vaikuttamaan Kytäjän kartanokeskuksen asemakaavatyöhön vuodesta 2018 alkaen siten, että kulttuurimiljööseen olennaisena osana kuuluva päärakennus suojeltaisiin. Yhdistys myös valitti kaupunginvaltuuston päätöksestä. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi yhdistyksen valituksen 9.3.2022.

Hallinto-oikeus totesi, että Kytäjän kartanolla on kiistatta ollut rakennettuun ympäristöön liittyviä erityisiä arvoja, mutta päärakennuksen kulttuurihistorialliset arvot on asiantuntijaviranomaisten mukaan laajojen purkutöiden jälkeen menetetty. Kulttuuriympäristön säilyttäminen kokonaisuutena ei siten ole enää mahdollista. Päärakennuksen purkamisen salliva ja alueen rakennuskannan vain osittain suojeleva kaavaratkaisu ei näissä oloissa ole päätöksen mukaan maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimusten vastainen, kun asemakaavalla on kuitenkin tavoiteltu arvokkaan ympäristön säilyttämistä.

Ympäristönsuojeluyhdistys toteaa hallinto-oikeuden päätöksen lakiteknisesti niin vahvaksi, ettei jatkovalitusluvan hakemiselle ole perusteita. Tämä ei poista murhetta kartanon kohtalosta ja harmistusta siitä, että sisällöllisesti hallinto-oikeuden päätös pohjautuu kartanorakennuksen omistajan ilman asianmukaista lupaa kuntotutkimusten nimissä tekemiin ulko- ja sisäpuolisiin purkutöihin. Hyvinkään kaupungin rakennusvalvonta on aikanaan laiminlyönyt purkutöiden valvonnan ja jättänyt mm. ennallistamisen pakkokeinot käyttämättä, vaikka purkutyt oli saatettu kaupungin päättäjien ja viranhaltijoiden tietoon. Nyt kartanon omistaja saa ansiottoman palkinnon myös paljon rakennusoikeutta tuovan uuden asemakaavan kautta. Tälle ei voi mitään, koska kyse on kokonaan eri prosesseista eikä kunnan rakennusvalvonnan toiminnan arviointi vaikuta hallinto-oikeudessa asemakaava-asiaan.

Ympäristönsuojeluyhdistys haluaa kuitenkin muistuttaa, ettei Kytäjän uusi asemakaava estä kartanon päärakennuksen säilyttämistä ja ennallistamista kulttuurimiljööseen sopivaan asuun, vaikkei kaikkia menetettyjä arvoja voi palauttaa. Asiantuntijalausuntojen mukaan rakennus olisi korjattavissa.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys vetoaa kartanon omistajaan Maatalousyhtymä Laakkoseen, että se arvioisi kartanokeskuksen kehittämissuunnitelmansa uudelleen ja havaitsisi sen valtavan vetovoimapotentialin, jonka Kytäjän kartanon päärakennus korjattuna tarjoaisi alueelle tavoitelluille matkailupalveluille. Vierailukohteiden kiinnostavuutta lisäävät aidot historiakohteet ja niihin liittyvät tunnistettavat tarinat kuten Linder- suvun vaiheet. Tähänastisissa suunnitelmissa ne on jätetty syrjään. Samalla omistaja välttäisi päärakennuksen purkamisen väistämättä tuomat mainehaitat.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys vetoaa myös Hyvinkään kaupunkiin, että se tarkistaisi kulttuuriympäristön kohteita koskevien asemakaava- ja kehityshankkeidensa tavoitteita kestävämpään suuntaan. Kytäjän kartanokeskuksen lisäksi yhdistys on jo ottanut kantaa Hyvinkään yhteiskoulun arvokkaiden rakennusten arvojen säilyttämisen puolesta. Vastaavia arvokysymyksiä tullaan käsittelemään jatkossa mm. Aseman koulun sekä Sveitsin alueen koulualueiden suunnittelun edetessä. Nuorena kaupunkina Hyvinkäällä ei ole varaa menettää kehitystarinansa harvoja rakennettuja virstanpylväitä

varsinkin, kun kokemuksen mukaan tilalle harvoin saadaan yhtä laadukasta ympäristöä. Arvokkaiden rakennusten säilyttäminen on tahdon asia!

Matti Nummelin
puheenjohtaja
Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys